

ARGENTINA

FOLKMÄNGD: 39,3 milj. / HUVUDSTAD: Buenos Aires

GRUNDLÄGGANDE ILO-KONVENTIONER SOM RATIFICERATS: 29 - 87 - 98 - 100 - 105 - 111 - 138 - 182

■ Under året hände det att arbetsgivare lät bli att respektera kollektivavtal. Det fanns också några grova antifackliga avskedanden. 25 arbetare på ett däckföretag fick sparken bara därför att de tillhörde facket.

LAGSTIFTNINGEN

Föreningsfriheten

Enligt författningen har löntagarna rätt att bilda och ansluta sig till fria fackliga organisationer och dessa erkänns officiellt när de förts in i ett särskilt register. Fackliga organisationer regleras av Lag 23551 som antogs år 1988. Alla löntagare utom militären är fria att organisera sig på industri-, företags- eller branschnivå och i yrkesförbund utan särskilda tillstånd. Två eller fler fackföreningar får bilda en federation och två eller fler federationer får bilda en konfederation.

Fackliga ledare måste utses av medlemmarna i direkta och slutna omröstningar. Deras mandat får inte vara längre än fyra år, men omval är tillåtna.

Fackföreningsavgiften ska enligt fackföreningslagen alltid tas in genom löneavdrag.

Restriktioner

Det finns vissa lagstadgade restriktioner för föreningsfriheten, i synnerhet föreskriften att bara en organisation, den mest representativa inom en given industrigren, sektor och geografiska område, kan bli "facklig person" (personería gremial) vilket ger rätt att förhandla om löner och ta in medlemsavgifter.

För att en organisation ska kunna bli "facklig person" (med bl.a. exklusiv förhandlingsrätt) måste den: (a) vara officiellt registrerad och ha varit verksam i minst sex månader, (b) ha minst 20 procent av dem den ska representera som medlemmar och (c) vara den mest representativa organisationen inom den aktuella industrin, branschen eller geografiska regionen (vanligen en provins eller en stad, men i vissa fall hela landet).

Kollektiva förhandlingar

Lagen tillåter kollektiva förhandlingar på nationell, regional, provins- och företagsnivå.

För att kollektivavtal ska vara bindande måste de enligt lag 14.250 godkännas av Arbetsmarknadsministeriet. Lagen syftar till att skydda löntagarnas intressen genom att se till att paragraferna i kollektivavtal inte inskränker deras lagstadgade rättigheter och förhindra kollektivavtal som kan kränka dessa rättigheter.

Strejker

Artikel 14.b i författningen garanterar fackliga organisationers strejkrätt. Dekret 272/06 i sysselsättningslagen 25.877 fastställer föreskrifter om strejkrätten när det gäller oundgängliga tjänster. Föreskrifterna stämmer överens med ILO:s konvention 87.

Skydd för fackföreningsmedlemmar

Rättssystemet förbjuder alla åtgärder som hindrar eller försvårar normalt utnyttjande av föreningsrätten. Artikel 47 i lag 23.551 säger att "alla arbetare eller fackliga organisationer som förbjuds eller hindras utöva föreningsfriheten som ges enligt denna lag, får vända sig till behörig domstol för att få rättigheterna erkända enligt den procedur som anges i artikel 498 i den nationella lagen om civila och kommersiella förfaranden, eller i motsvarande lag på provinsnivå, så att domstolen kan ge order om att det antifackliga agerandet omedelbart ska upphöra".

Lagen om fackföreningar förbjuder vissa orättfärdiga metoder, som arbetsgivares inblandning i facklig verksamhet, antifacklig diskriminering, avskedanden av anställda som arbetar fackligt, vägran att delta i förhandlingar eller hinder för förhandlingsprocessen. Orättfärdiga metoder kan anmälas till domstol och är förbjudna enligt artikel 55 i lag 23.551 som ger domare makt att ge order om att metoderna ska upphöra eller vidta åtgärder för att stoppa dem, inklusive genom böter.

■ RÄTTIGHETERNA I PRAKTIKEN

Fackligt erkännande nekas

Under senare år har det förekommit flera fall där lagstiftningen använts för att avslå ansökningar om facklig registrering och facklig "personlighet". Centralorganisationen Central de los Trabajadores Argentinos (CTA) har konsekvent nekats officiellt erkännande.

■ KRÄNKNINGAR UNDER ÅR 2006

Bakgrund

År 2005 upphävde Högsta domstolen två lagar som varit kända som "slutpunkten" och "vederbörlig lydnad" och tillät därmed att rättegångar för statsterrorism kunde inledas. Vittnenas säkerhet blev en angelägen fråga när några hotades och ett 77-årigt nyckelvittne "försvann".

Fackligt aktiva trakasserade, hotade och avskedade

Cordobaavdelningen av däcktillverkarnas fackförbund Sindicato Único de Trabajadores del Neumático Argentino (SUTNA), som tillhör CTA, blev inblandad i en konflikt med företaget "Neumáticos de Avanzada" (NA) i början av augusti. NA började då friställa arbetare som gått med i facket. Situationen blev ännu sämre i oktober då fackföreningsmedlemmar började drabbas av trakasserier och hotelser. En säkerhetsvakt sade till SUTNA:s biträdande generalsekreterare Rubén Silva att han sagt till de strejkande att han skulle "krossa benen i kroppen på dem". NA vägrar delta i obligatorisk förlikning och omöjliggör därmed varje form av dialog. Konflikten började när förbundet för första gången på 31 år tecknade ett nationellt avtal för gummiindustrin med sina motparter i ledningarna.

Smurfit Kappa vägrar respektera löneavtal

I juli gick omkring 200 anställda på Smurfit Kappa, som tillhörde det ICEM-anslutna förbundet Federación de Obreros y Empleados de la Industria del Papel, Cartón y Químicos, ut i strejk när företaget vägrade betala ut den lönehöjning på 12 procent som man fått igenom efter en lång strid. Företaget hänvisade till ett nationellt avtal för pappersindustrin men generalsekreteraren för pappersarbetarnas federation insisterade på att det tidigare löftet var en rättighet man erövrat och arbetarna vägrade ge med sig.

Avskedad för CTA-medlemskap...

Bilfabriken Ford avskedade Guillermo Carrera i december, utan saklig grund, när han valdes till facklig representant för CTA. Företaget motiverade beslutet med några tidigare påstådda "förseelser" som redan vederlagts. CTA inledde en kampanj för att få honom återinsatt i tjänst.

... och kamp för jämställdhet

Dagen innan Carrera blev avskedad hade CTA organiserat stöd för 36 kvinnor som städade för ett företag som knoppats av. De omfattades inte av kollektivavtalet som slutits av bilarbetarförbundet SMATA och deras lön var bara hälften av vad män fick för samma arbete.